VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Ára: 1,80 Ft

PÉCSI Dohánygyár

X. évfolyam, 5. szám — A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA — 1983. MÁJUS

Merészségre, vállalkozó szellemre van szükség

Előtérben: a versenyképesség

Időszerű gazdálkodási kérdésekről tartott tanácskozást a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Baranya megyei szervezete áprilisban. A kétnapos országos tanácskozás vezérfonala a versenyképesség volt. Az árrendszer, a pénzügyi rendszer, a jövedelemszabályozás, az innováció, a bér- és keresetszabályozás szerepe, hatása a versenyképesség növelésére. A meghívott előadók, minisztériumok és országos intézmények vezetői fejtették ki véleményüket a témáról, és ismertették azokat az elképzeléseket, javaslatokat, melyek az állami-, társadalmi, pártvezetés előtt vannak, döntésre várva.

Az MTA Közgazdasági Intézetének munkatársa, *dr. Tardos Márton* elemezte a gazdasági nehézségek fokozódását és okait, az 1979—80-ban tett intézkedések eredményeit.

Az 1967-es reform, az ún. „új gazdasági mechanizmus" elvei jók voltak, a hibát akkor követték el, amikor *nem alkalmazták következetesen* a lefektetett elveket. 1973-ban, amikor a világgazdasági helyzet tovább romlott (emlékeznek rá: az olajárrobbanás"), visszaállították a központi döntések rendszerét — ezzel felrúgva az új mechanizmus legfontosabb alapelvét. Az önállósághoz szokott vállalatok alkalmazkodóképessége rossz volt. Akkor úgy gondolták (1973—78 között), hogy eladósodás árán is érdemes a fogyasztás—felhasználás arányát magas szinten tartani. Az importéhség nagy volt, viszont az *export hatékonysága nem volt kielégítő*, ezért az eladósodás folytatódott. Ekkor két alternatíva állt elő:

1. export—import kiváltás, helyettesítés;

2. termelés növekedését visszafogva csökkenteni az importanyagigényt.

A második változat győzedelmeskedett, de nem számítottunk arra, hogy a külgazdasági feltételek tovább romlanak. Úgymint:

— a KGST-kapcsolatok fejlődése a mi gazdaságunkra hátrányt jelentett;

— a tőkés gazdasági fejlődés nem indult meg;

— az 1973—78 közötti hitelfelvétel üteme nem tartható tovább, elsősorban törlesztési oldalról, de a hitelkínálat oldaláról sem.

1979 óta a külgazdasági egyensúly javul, megállt az eladósodási folyamat. Gazdasági nehézségek fő oka akkor, és még ma is, hogy *a tőkés viszonylatú fizetési mérleget nem tudjuk egyensúlyban tartani.*

Elegendők-e azok az intézkedések, amiket 1980 után tettek? (Ilyenek voltak pl. a kisvállalkozás lehetőségel, normatív szabályozás, belföldi fogyasztás visszafogása stb.) Ma már látszik, hogy ez nem elég, hiszen a belföldi felhasználás (lakossági, vállalati) visszaszorításának olyan mértékűnek kellene lenni, ami már politikailag elviselhetetlen volna. Mit tehetünk? Két alternatíva van: — tovább kell ügyeskedni — ki kell törni.

Ez utóbbi látszik járhatóbb útnak. Milyen irányban lehet kitörni? Mik ennek a feltételei? Mit kell megváltoztatni ennek érdekében?

Először is, sokkal konzekvensebben kell visszatérni az 1966-os gondolatokhoz (új mechanizmus alapelveihez): — vállalati önállóság továbberősítése a ma meglevő gyakorlathoz képest;

— gazdaság sokszektorúságát biztosítandó, tegyék lehetővé a személyi tulajdonon alapuló termelés kiszélesedését;

— külkereskedelmi vonal: elképzelhetetlen, hogy bizonyos létfontosságú anyagokhoz is csak bürokratikus úton jussanak hozzá vállalatok;

— piaci gazdálkodás előfeltétele a tőke, a munkaerő és az áruk piaca. Nálunk viszont az áruk piaca kötött, visszacsatolás nincs a tőke piacához, de nem kapcsolódik a munkaerő piacához sem, a kötött jövedelemszabályozás miatt;

— az első gazdaság (állami vállalatok) bérfeltételeinek olyannak kell lennie, hogy bírja a bérversenyt.

A bér- és keresetszabályozás egyes kérdéseiről *dr. Popper László*, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal munkatársa tartott sok humorral fűszerezett, érdekfeszítő előadást. Értékelte a jelenlegi szabályozás mellett szóló érveket és vázolta a további változás esetleges irányait.

Az Országos Anyag- és Árhivatal munkatársa, *dr. Rácz László* az árrendszer és a többi szabályozási forma összefüggéseit boncolgatta.

A jelenlegi árrendszer akadályozza a versenyt. Pontosan tudjuk, hogy amit teszünk, nem a legjobb, mégis nehezen tudunk elmozdulni. Kölcsönös a függés: a bérrendszer jobb volna, ha az árrendszer jobb lenne, az árrendszer jobb lenne, ha volna import—export verseny stb.

Ha nem tudjuk megszokni azt, hogy vannak olyan vállalatok, akik olcsón termelnek, nagy hasznot hoznak az államnak és maguknak, miközben nem drágábbak mint más, akkor akadályozzuk a fejlődést. Hosszú távú elképzelések, nemzetközi versenyárak alapján fejlődő hazai árrendszer kialakítása, túlszabályozás nélkül.

A tanácskozáson elhangzottakat úgy lehetne összefoglalni, hogy a mai helyzetben sokkal több merészségre, vállalkozószellemre van szükség, ki kell törni, hogy a nemzetközi munkamegosztásban elfoglalt helyünket javítani tudjuk.

Simon Éva

Felhívás!

Dolgozóink előtt már ismeretes, hogy vállalatunk feladatai nagymértékben megnövekedtek. Az előttünk álló célkitűzések maradéktalan és a legoptimálisabb időpontban történő megvalósításához szükséges konkrét munkák elvégzését nem áll módunkban többletmunkaerő felvételével biztosítani.

A vállalat a jövőben ezért — a megfelelő kapacitás biztosítása érdekében, anyagi erejéhez mérten — ki kívánja használni azt a lehetőséget, amelyet a jogszabály biztosít, vagyis, hogy saját dolgozóival külön megállapodást kössön egyes munkakörébe nem tartozó munkák munkaidőn túli elvégzésére. Ez a megoldás egyben a vállalat dolgozóinak is lehetőséget nyújt arra, hogy a munkaidőn túl végzett munkáért megérdemelt többletjövedelemhez jusson, és ne kelljen ezért más munkáltatónál melléktoglalkozás után nézni.

A saját vállalatnál végzett külön munka még azzal az előnnyel is jár, hogy egy utazási költséggel lehet megoldani a közlekedést, hiszen a munkavégzés helye azonos.

A különböző fejlesztési, illetve azokkal összefüggő szakmunkák, az előkészítés és a filtergyártás korszerűsítésének minél előbbi befejezése, a kocsányvonal gyorsabb üzembe állítása, a szellőztetőberendezések szerelése, az exporttermelés előkészítése jelenleg azok a legfontosabb területek, ahol a meglévő kapacitáson túli munkavégzésre lenne szükség. Gépész és elektromos szakmunkákra, berendezések összeszerelésére, gépi berendezések, szerszámok tervezésére, kivitelezésére, segédmunkák elvégzésére lehet jelentkezni. Pl. egy csomagolási műszerész jelentkezhet tmk-munkák végzésére, egy tervező munkakörben dolgozó a kivitelezési munka elvégzésére, egy mérnök tényleges szakmunka végzésére. Az ilyen tevékenységet a napi munkaidőn túl, illetve szabad szombaton vagy vasárnap lehet végezni. Fizikai tevékenység esetén a foglalkoztatás időtartama havonta a törvényes munkaidő 50%-áig terjedhet, egyéb munkáknál az egyharmadot nem haladhatja meg. A vállalat az ilyen munkavégzésre külön megállapodást köt a dolgozóval, amelyben meghatározásra kerül a végzendő munka, a munka elvégzésének határideje, valamint a díjazás, amely mindig a végzendő munka jellegéhez igazodik. Jelentkezni a munkaügyi osztályon lehet, ahol minden feltételre felvilágosítást adnak.

Kismama-találkozó

Szép hagyománnyá vált vállalatunknál a különböző szervezetek nőfelelősei által igen lelkiismeretesen előkészített és megszervezett kismama-találkozó. A gyesen lévők valamennyien névre szóló meghívót kaptak. Szomorú, hogy a jó szervezés ellenére a vártnál kevesebben jelentek meg. Nekik, a távolmaradóknak is szól a tájékoztatás: idén két névadó ünnepség lesz: június 18-án, és szeptember 10-én, 11 órakor. Jelentkezni lehet Csorbics Erzsébetnél, a pártvezetőség nőfelelősénél (előkészítési osztály, 43-as mellék).

Május elsejét köszöntöttük!

Színpompás, napsütötte délelőtt köszöntöttük május 1-et. A város üzemei, intézményei, vállalatai dolgozóinak több tízezres felvonulása emlékezetes látvány volt, mint ahogyan minden bizonnyal sokan emlékeznek majd a délelőtti programot követő majálisra, kirándulásokra, a szép időben a Mecseken és más kirándulóhelyeken eltöltött órákra is. Lapunk fotóriportere, Nagy László — a képek tanúsága szerint — „mindenütt ott volt", a kezdettől a kötetlenebb, felszabadult ünneplés sok-sok helyszínén.

A műhelyben beszélik...

Az ösztönző bérrendszerről

A korábbi időkben megjelent újságokban többször is szó esett az anyag- és áruforgalmi osztályon bevezetett ösztönző bérrendszerről. Ezekből megismerhettük a lényegét és célját a szakember vagy gazdasági vezető szemszögéből. De vajon az osztályon dolgozók, akiket közvetlenül érint, hogyan érzik és értékelik a változtatást?

Dr. Tancsik Lajosné raktárvezető hathónapos tapasztalatait röviden így foglalta össze:

— A jobb munkavégzéshez természetesen szükséges volt egy új bérezési forma bevezetése. Mivel a dolgozók a „zsebükön" keresztül megérzik, hogy több és jobb munkát végeznek, a saját érdekükben arra törekszenek hogy ne csak a vezetők, hanem ők is elégedettek legyenek. Nekem, mint raktárvezetőnek két bérszorzó befolyásolja a fizetésemet, a mennyiségi és a minőségi bér-

szorzó. A mennyiségi bérszorzó a heti anyagkészlet mennyiségétől függ, mely a pillanatnyi raktári készletet jelenti. Ez abban az esetben jó és igaz lenne, ha a raktári készlet mennyiségét tudnám befolyásolni. A várható beérkezéseket nem lehet ütemezni mivel a szállító vállalatok nem adnak visszaigazolást a szállítások ütemezéséről. Ugyanakkor a termelési osztályra kiadott anyag-mennyiségek igen változóak, így a várható készletszintet nem tudhatom felmérni. A minőségi szorzótényező függ a szertári és a dohányraktárban uralkodó rendtől. Ebben lényegesen nagyobb befolyást tudok elérni.

Összességében: anyagilag rosszabbul nem jártam, de *van egy tucat felesleges számolási adatom, amit jelenleg semmire sem használok, sem én, sem mások...*

Hirczel József, a szertári anyagraktár csoportvezetője, közvetlenül találkozik a napi gondokkal és munkákkal. Ő hozzá kerül a termelési osztály által megrendelt anyagok jegyzéke, ennek alapján kell beosztani a hozzátartozó dolgozók között a feladatokat.

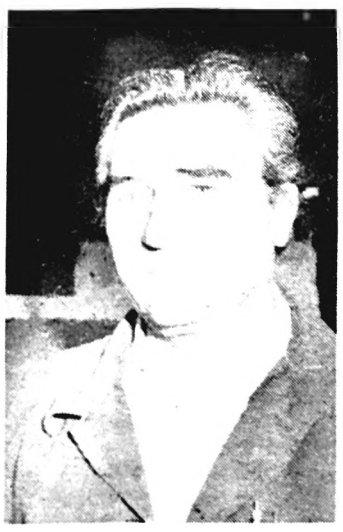

— Minden reggel megbeszéljük, hogy az egyes anyagok elszállítását kinek kell elvégezni. Régi, összeszokott „társaság" van itt már. Az ösztönző bérezési formát már érezzük és úgy gondoljuk, hogy nem volt rossz ennek a bevezetése. Sokkal jobban ügyelünk arra, hogy a raktárhelyiségekben nagyobb rend legyen. Az anyagok rendszerezésénél egy óriási gondunk van: kevés a hely. A mennyiségi bérszorzónk a termelt és lecsomagolt cigaretta darabszámától függ, ezt úgy érezzük, *mintha teljesen független lenne a mi munkánktól.* Hiába próbálom magyarázni a dolgozóknak, közvetlenül még sem érezzük.

Szabó Tibor, a dohányraktár dolgozója így látja a bérezési forma előnyét és hátrányát:

— A fizetésünk több, mióta az új bérezési rendszer van érvényben. Egyetlen dologgal nem értek egyet — és munkatársaim sem —, hogy a cigaretta késztermék mennyisége határozza meg az egyik bérszorzó tényezőnket. Mi a beérkező dohányokat „mozgatjuk" hozzuk

ki a raktárból és szállítjuk az előkészítési osztályra. De ezen kívül az összes beérkező dohánybálát fel kell szállítani és elhelyezni a raktárban — ami független a termeléstől.

Megemlíteném, hogy vannak olyan időszakok, amikor nincs nagymennyiségű beérkező dohányanyag és ilyenkor van „szabad" időnk. Szívesen vennénk ha valamelyik társosztály ekkor *„kölcsön kér" embert segíteni — ez ugyanis bérnövelő tényező.* Most is a kerítések elszállításával foglalkozunk néhányan. Ilyen jó időben szívesen is tesszük. Máskor a raktári helyiségekben rendezzük az anyagokat, hogy a minőségi mutatónk is jó legyen.

M. J.

PÉCSI DOHÁNYGYÁR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja

Szerkeszti a szerkesztő bizottság

Felelős szerkesztő: dr. Simonné dr. Bernáth Erika

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: Braun Károly

Előfizetési díj egy évre: 21,60 Ft

Pécsi Szikra Nyomda 7630 Pécs, Engel János u. 8.

F. v.: Szendrői György

Új: Munkaügyi Szolgáltató Iroda

Sokoldalú segítség

Mi a Munkaügyi Szolgáltató Iroda feladata?

A munkaerőpiac (kínálat-kereslet) egyenlegének kialakítását célirányos módszerekkel elősegítse, a mobilitási irányok megfelelő befolyásolása.

Kinek szolgáltatnak?

Személyes, telefon- vagy írásos érdeklődésre: a munkáltatók (üzemek-intézmények) bejelentett munkaerőigényét és feleslegét közreadják, propagálják.

A munkavállalókat segítik: főfoglalkozásúak munkahelyváltoztatását; először munkábalépőket; mellékfoglalkozást keresőket; másodállást vállalókat; részmunkát keresőket; alkalmi munka után érdeklődőket (tanulóknak is); bedolgozó munkát vállalókat; gyesen lévőket (munkavállalásban, tanulásban); külföldi munkát vállalókat; külföldi állampolgárságúak munkavállalását hazánkban, gazdasági társulásokat; kisvállalkozókat; kisiparosokat; egyéb munkavállalókat.

Iskoláknak, közművelődési intézményeknek (pályaválasztásról, előkorrekcióról, tanulás utáni lehetőségekről): előadást; csoportos foglalkozást; vitakör vezetést; szülői értekezleten szereplést; fórumon közreműködést; tájékoztatást tantestületi értekezleteken; az igények eljuttatásával egyéb módon.

Mit szolgáltatnak?

Szaktanácsot adnak irodájukban (pályapedagógiai — pályakorrekciós, munkajogi, pályaszociológusi vonatkozásban): pályaválasztáshoz — tanulás utáni elhelyezkedés, munkavállalási ismeretek; munkakör változtatásához; munkahely változtatáshoz; munka melletti alap-, rá-, (spec. szakosodás) kiegészítő-, (rokon szakma) átképzés (új szakma) lehetőségeihez, lebonyolításához; munkavállalási módozatokhoz; a tanulásban lemorzsolódóknak; először munkát vállalóknak; fegyveres erők, testületek és rendészeti szervek pályáira (hivatásos katonai pályák, rendőri pályák, büntetésvégrehajtási testület, vám- és pénzügyőrség, vagyonőr-rendész, állami tűzoltó) az érdeklődőknek; külföldi ösztöndíjak lehetőségeiről; a közép- és felsőfokú iskolákban oktatott szakosodási lehetőségekről, a felvételi vizsgák rendjéről, tanulmányi szerződésekről; tanfolyamok, nyelvvizsgák (közép-, felsőfok) tudnivalóiról; a munkával, munkavállalással kapcsolatos bárminemű broblémákról.

Kiadványokat készítenek: megbízásos alapon üzemeknek, intézményeknek, testületeknek (vállalkozóknak, kisipari szakosztályoknak, kisiparosoknak stb.) kiadványokat készítenek és forgalmaznak foglalkozáspolitikai, mobilitási irányokat helyesen mutató tartalommal.

Hirdetésekre — információközreadásra vállalkoznak: intézetükben és a város különböző pontjain elhelyezett hirdetőtablóikon, szerkesztett szórólapokon, időszakos nyomdai termékeken közreadják a munkáltatók munkaigényét.

Munkakönyv-ügyintézés: ügyfélszolgálati időben a munkatanácsadással egyidejűleg a munkakönyvvel kapcsolatos hatósági ügyintézést is elvégzik; az iskolák közreműködésével az Iroda a végzős tanulóknak tanulmányaik befejezése előtt kézhez juttatja a munkavállaláshoz szükséges okmányt: munkakönyvet; minden pécsi illetőségű munkavállalásra jogosult állampolgárnak kiadják az „első" munkakönyvet (10,— Ft okmánybélyeg); folytatólagos (ha az első betelt) munkakönyvet adnak ki (50,— Ft) okmánybélyeg, nyugdíjasoknak (illetékmentes); az első után (elvesztés stb. esetén) újabb „másodlati" munkakönyv is váltható az Irodában (200,— Ft okmánybélyeg, nyugdíjasoknak 50,— Ft okmánybélyeg).

Közreműködnek a munkáltatóknál feleslegessé vált munkaerők elhelyezésében: végleges munkahelyváltoztatás elősegítése; munkaerő, munkacsoportok időszakos „vendégfoglalkoztatását" propagálják.

Súlyosabb sérülések

Munkavédelmünk helyzete

Az értékelés alapját a következő táblázat adatai tartalmazzák.

	Útj nélkül			
	Balesetek száma	Kiesett m.-napok száma	Balesetek száma	Kiesett m.-napok száma
Előző három év átlaga	13,66	181	12,33	169,33
1981. évi	22	291	18	256
1982. évi	17	365	11	252

A balesetek száma csökkent, de a kieső munkanapok, ill. az egy balesetre számított kieső munkanapok száma emelkedett, amely a sérülések súlyosbodására utal.

A további elemzés során megállapítható, hogy az 1981. évihez hasonlóan azonos mértékű a férfi- és női balesetek száma. Talán annyival kell kiegészíteni, hogy míg 1981-ben az útibalesetek is megoszlottak, 1982-ben csak a nők szenvedtek útibalesetet.

Az életkor szerinti balesetmegoszlásnál jelentős a változás az 1981. évi adatokhoz viszonyítva, mert 1981-ben a 30 év alattiak körében több baleset történt, mint a 30 év felettiek között és 1982-ben sokkal több volt a baleset a 30 év felettieknél mindaz mellett, hogy az útibaleset jelentős részét is ők szenvedték el.

A balesetek munkaidőbeni megoszlásánál az tapasztalható, hogy az 1981. évi egyenletes eloszláshoz viszonyítva a balesetek jelentősebb része a munkaidő első három órájában következik be. A balesetek döntő többsége a délutáni műszakokban történt. A balesetek helyszíne főleg a termelési osztály területére korlátozódott. Balesetet okozó berendezés, szerszám, gép és eszköznél megemlíthető, hogy 2—2 esetben gépi kés- és kéziszállítóeszköz, 1—1 esetben FS-filterrúdgyártó-, kreppelő- és B 18 csomagológépen történt baleset.

Balesetek fajtájánál jelentős a kéz- és lábsérülések száma. Az elsősegélynyújtás szakszerűsége biztosított a vállalatnál. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy két esetben a sérültek csak azért nem részesültek elsősegélyben, mert sérülésüket elhallgatták.

Szóvá kell tenni azt a tényt is, hogy a balesetek többségénél a balesetek bekövetkezésének elsődleges oka az, hogy a sérült fegyelmezetlen volt, és hogy az előírásellenesen végezte munkáját. Két esetben a sérült az alkalmas védőberendezést nem használta.

A sérültek a munkaköri ellátásra minden esetben alkalmasak voltak és ki voltak oktatva munkavédelmileg is feladataik elvégzésére. A munkaköröket tekintve a foglalkoztatott szakmunkás-betanított munkás arányhoz sok volt a baleset a szakmunkásokra vonatkoztatva 1981-ben, 1982-ben a betanított munkások kárára történt több baleset.

Figyelemfelkeltésnek szánva említem meg, hogy az esetek döntő többségében (9 esetben) a sérült dolgozó egy évnél régebb óta dolgozott munkakörében, amely a rutinból végzett munkavégzésnek is lehet következménye.

A hasonló balesetek megelőzésére tett intézkedések közül néhányat megemlítek: a sérült fegyelmi felelősségre vonása, műszaki intézkedés, rendkívüli oktatás és figyelmeztetés stb.

A vállalat osztályaira lebontva a baleseteket megállapítható, hogy a filterrúdgyártáson és az előkészítésben romlott, a többi területen javult statisztikailag a baleseti helyzet.

Az értékelési szempontnál a kimagasló, kirívó adatokra hívtam fel a figyelmet, amelyek fokozott körültekintésre és elővigyázatosságra — balesetmegelőzésre — intenek. Az igaz, hogy egy, esetleg két év adatából még törvényszerűségekre talán könnyelműség lenne következtetni, de a hosszabb idő tapasztalatának ezen időszak is majd szerves részét képezi.

Okuljunk a múlt hibáiból és előzzük meg a balesetet!

Czina Ferenc

Mit jelent a 35 százalék?

A kátránytól a nikotinig

Füstszűrős cigaretta szívása során már mindenki észlelte, hogy az acetát-, ill. papírfilter egyre barnább, kesernyésebb lesz. A füstszűrőre legjellemzőbb mérőszám, a *szűrőhatékonyság*, tulajdonképpen azt mutatja meg, hogy mennyire képes kiszűrni a filterrész a füstből az egészségre káros anyagokat. Például a 35%-os (Sopianae) szűrőhatékonyság azt jelenti, hogy ha a füst teljes mennyiségét — füstszűrő nélkül — 100 egységnek veszszük, akkor ebből 35 egységnyi káros anyag a filterrészben rakódik le és 65 egységnyi jut a szervezetbe.

A nikotin- és kátránytartalom azt mutatja meg, hogy a füst leszívása után ezekből az anyagokból mennyi jut a szervezetbe. *Kátránynak* —, amely több vegyülettípusból, füstalkotóból tevődik össze — a köznyelv azt a barnás, szirupszerű anyagot nevezi, amelynek egy része pl. a filtereken is lecsapódik. A *nikotin* a dohánylevél és így a cigaretta jellegzetességét is megadó vegyület, melyről köztudomású, hogy erős idegméreg. Ezért is fontos — és nemzetközileg már általánossá vált szokás — az, hogy a cigarettacsomagokon a kátránytartalom mellett a nikotintartalmat is feltüntessék. Egyébként ez utóbbi adja meg a cigarettáknak a jellegzetes csípősségét.

Összehasonlításképpen megadjuk néhány közkedvelt cigarettának ezen jellemzőit:

Név	Kátrány (mg/cig.)	Nikotin (mg/cig.)	Szűrőhatékonyság (%)
Munkás	25—30	1,2—1,4	
Kossuth	25—30	1,2—1,4	
Fsz. Symphónia	20—25	1,2—1,4	
Románc	20—25	1,2—1,4	
Fecske	20—25	1,0—1,2	
Sopianae	20—22	1,0—1,2	35
PD_1	20—25	1,2—1,4	30
PD_2	15—20	0,8—1,0	45
Helikon	15—20	0,8—1,0	
Marlboro	20—25	1,4—1,6	

Mostanában egyre többet hallunk a ventillációról. Mit is takar ez a fogalom?

A nyugati országokban a fogyasztói ízlés mindinkább eltolódott a még kevésbé káros, enyhébb cigaretták irányába. Ezért a gyártók új megoldásokat kerestek az egészségre káros anyagok csökkentésére. A legmegfelelőbbnek a füsthígításos módszerek adódtak. Ez elérhető nagy porozitású cigaretta —, valamint megfelelően lyuggatott mandzsettapapírok alkalmazásával. Így lehetővé vált a levegő beáramlása a cigarettatörzs és a filterek felé, mellyel egyrészt hígul a füst, másrészt a hidegebb levegő hatására több káros anyag képes lecsapódni még a dohányszálakon, ill. a filterrészen. A ventillációs cigaretták kifejlesztésével jelentős mértékben csökkenthető a kátrány- és nikotintartalom is. Ezzel az új módszerrel elérhető az, hogy pl. a PD-gyártmánycsalád harmadik tagjának — melynél ventillációs filtert alkalmazunk — egy szála csak 13 mg kátrányt és 0,7 mg nikotint tartalmazzon.

A nagy porozitású cigarettapapír és a perforált mandzsettapapír együttes alkalmazásával viszont elérhető a szálankénti 9—10 mg-os kátrány- és 0,5—0,6 mg-os nikotintartalom is.

K. K. J.

„Kiváló könyvterjesztő"

Maltesics Erzsébet

A könyvek, az olvasás lényeges kísérője életünknek. A könyvektől tudást kapunk, élményeket, aki megszereti az olvasást, az jobban fogja ismerni a környezetét, könnyebben tud a világ dolgaiban eligazodni.

A könyvek adta értékeket mindenkihez el kell juttatni, ezért nagyon fontos azoknak az embereknek a tevékenysége, akik könyvtárosi munkával és terjesztéssel foglalkoznak. A mi vállalatunknál is dolgoznak lelkes könyvterjesztők, közülük *Maltesics Erzsébet* munkájáért nemrégen *„Kiváló könyvterjesztő"* emlékplakettet kapott. Öt éve csinálja ezt a szép pártmunkát.

– A szépirodalmi könyveket könnyebb eladni, szélesebb körben érdeklődnek, és azt hiszem, Neked ilyen szempontból nehezebb dolgod van, mert gazdaságpolitikai, politikai, szakmai könyveket népszerűsítesz, a Kossuth kiadványait. Melyek azok a könyvek, amelyek a legnépszerűbbek?

– Nagyon szívesen olvassák a történelmi könyveket, az életrajzokat, önéletrajzokat. Ebből szinte korlátlan mennyiséget el lehet adni. A gazdaságpolitikai témákkal foglalkozó könyveket egy szűkebb réteg kéri, elmondhatom, hogy ma már megvannak a „törzsvendégeim". A párttagok veszik meg elsősorban a politikai tárgyú könyveket, gondolom, ez természetes is. Igen jó vásárlók azok a dolgozók, akik különböző iskolákba járnak. Nálam megtalálhatják azokat a könyveket, amelyek a tanulmányaikhoz szükségesek.

– Mindig megcsodáljuk a minikönyveket. Mennyit tudsz ebből forgalmazni?

– Valóban, különlegesek tartalmukban és formájukban ezek a kis könyvek, de meg kell mondani, hogy az áruk is elég borsos. Ez utóbbiért csökkent le az utóbbi időben az érdeklődés.

– Hogyan jutnak el a könyvek a dolgozókhoz? Mit tudsz annak érdekében tenni, hogy minél többen keressék a könyveket?

– Négy könyvterjesztő van, akik ezt a munkát pártfeladatként végzik, mondhatom, nagyon jól. Ők rendszeresen ajánlják a dolgozóknak a különféle kiadványokat, elviszik a munkahelyekre és így biztosítva van az, hogy a dolgozókhoz minden érdekesebb könyv eljusson.

– A könyveken kívül van-e még valami, amit árusítasz?

– Természetesen, a könyveken kívül még folyóiratokat is árusítok. Igen nagy érdeklődés van a Nők magazinja, az Universum iránt, én forgalmazom a Pártéletet is. Úgy gondolom, hogy a Nők magazinja év végére a 100 példányt is el fogja érni a mostani 80-nal szemben.

– Melyek azok a kiadványok, amelyeket kevésbé keresnek?

– Hát sajnos olyan is van. Az idén például nőnapra megjelent egy verses kötet – nők részére –, amely szinte semmi érdeklődésre nem tartott számot. Ezenkívül vannak olyan könyvek, amelyeket nem tudok eladni.

– Hogy alakul a forgalom üteme?

– Érdekes módon, télen több könyvet vesznek az emberek. Úgy látszik, ezt a Kossuth Kiadó is megfigyelte, mert én is a téli hónapokban kapok nagyobb mennyiségű árut. Gondolom, ebbe a karácsony is belejátszik, mert a nagyobb ünnepeken sok ember ajándékoz könyvet.

Sigora Irma

Térítésmentesen!

Sátorral a szabadba

A hamarosan kezdődő nyári üdülési szezonban eltöltött szabad idő kellemesebbé tételére szeretnénk hasznos információhoz juttatni vállalatunk közösségét.

Az előző években évente 20-24 fő sátorigénylését elégítette ki a vállalat szb üdülési bizottsága. A lehetőség továbbra is adott, sőt kedvezőbb körülmények biztosítása érdekében a szakszervezet további három darab Krisztina típusú négyszemélyes, két hálófülkés sátrat, egy- és kétszemélyes gumimatracokat, kempingasztalokat és -székeket vásárolt. Ezen juttatások jelentősége főleg abban nyilvánul meg, hogy elősegíti a családos üdültetéseket, mert, sajnos, évek óta a SZOT-beutalók nyári kínálata lényegesen kisebb, mint az igény.

Sátorigénylő lapot *Czina Ferenc* munkavédelmi vezető, üdülőbizottsági tagnál lehet kapni és leadni. A sátrak és a többi juttatások térítésmentesen vehetők igénybe. A sátorkiadások zavartalanságát, illetve folyamatosságát segíti elő, hogy *Keresztes József* és *Kovács László* meg lett bízva a sátrak kezelésével és kiadásával.

Végezetül néhány jó tanács sátorozáshoz, amely még saját sátorral rendelkezőknek is megszívlelendő:

– lehetőleg árnyékos helyen állítsuk fel a sátrat;

– kerülni kell, hogy az aljzat köves, érdes, illetve a sátor PVC-aljának vagy a gumimatracnak kiszúrását eredményező legyen, és ügyelni arra, hogy cipővel ne menjenek be a PVC-aljra, illetve a gumimatracra;

– a sátorban tilos a dohányzás;

– felállítás után vízelvezetőt kell a sátor köré ásni;

– nem szabad túlfeszíteni a sátrat a rögzítőzsinegekkel;

– eső esetén kissé lazítani kell a rögzítőzsinegeken és a sátorról a rátapadt esőcseppeket nem szabad lesöpörni, mert az érintés helyén beázik;

– lehetőleg csak teljes száradás után bontsuk és hajtsuk össze a sátrat;

– a sátorról a szennyeződést seprővel távolítsuk el teljes száradás után, enyhébb foltot tiszta vízzel, az erősebbet folttisztítóval, majd a folttisztító helyét és környezetét száradás után impregnáljuk. Mosószer használata tilos. A padlót először vizes, majd száraz ruhával tisztítsuk le. A húzózárat száraz szappannal kell átdörzsölni;

– tartós tárolás esetén ajánlatos a sátrat szellőztetni.

Czina Ferenc

Pécsi Nyári Színház

Évek óta egyre sikeresebbek a Pécsi Nyári Színház rendezvényei. A kulturális élmény szerencsésen találkozik a szabadlevegőn való tartózkodás és a szép környezet élvezetével. Az alábbiakban közöljük a Pécsi Nyári Színház programját június 23-tól július 23-ig.

Szabadtéri Táncszín: június 23., 24., 30., július 1.: Máté Passió; július 2.: néptánc-gála; július 6., 7., 8.: West side story; július 9., 10.: Farkasok.

Tettyei romok: június 25., 26., 27., 29.: Székely fonó; július 1.: néptáncest; július 3.: Török folklóregyüttes; július 16., 17., 20., 21., 22., 23.: La Mancha lovagja.

Barbakán Bástya: július 6., 7.: Énekek éneke; július 8., 9.: Lót leányai; július 12., 13., 15., 16.: Danaidák.

Anna-udvar: június 29., 30., július 1., 2., 5.: Bóbita '83; július 14., 15., 16.: Csontváry; július 19., 20., 21.: Chilei dalest.

Villányi Szoborpark: július 3., 10., 17.: Balettmatiné.

Az előadások este 9 órakor, sötétedéskor kezdődnek, a Villányi Szoborparkban délelőtt 11-kor.

A jegyek árai:
Szabadtéri Táncszín: 100, 80, 60, 40 Ft.
Tettyei romok: 40 Ft.
Barbakán Bástya: 50 Ft.
Anna-udvar: 30 Ft.
Villányi Szoborpark: díjtalan.

Június 28-án a *Sportcsarnokban:* Ezeregy éjszaka a Fülöpszigeteken — revü. Jegyek ára: 200, 150, 80 Ft.

Diákoknak, katonáknak igazolvány felmutatása mellett minden helyszínen egységesen 20 Ft.

Új MHSZ-titkárunk

Süle Gábor

Ez év május eleje óta új MHSZ-titkárt választottunk vállalatunknál *Süle Gábor* személyében. Az eddigi titkár, *Pápay Miklós* több éves munka után adta át feladatát.

Süle Gábor 1978 óta dolgozik a Pécsi Dohánygyárban, kezdetben műszerészként, jelenleg villamos csoportvezető. A mozgalmi munkába a KISZ-szervezetben kapcsolódott be, 1980 óta párttag. Pártfeladata MHSZ-összekötő volt, így nem ismeretlen számára a honvédelmi szövetség munkája.

— Kívülállók számára furcsának tűnhet, hogy valaki katonai témákkal szeret foglalkozni a leszerelés után. A mai fiatalok eléggé távol akarják magukat tartani az ilyen dolgoktól, nem szeretik a katonás fegyelmet. Miért vonzó ez a terület egy fiatalember számára?

— Főiskolai tanulmányaim alatt a Kecskeméti Dózsa sportlövője voltam, s azóta is szeretem ezt a sportot. Szeretek emberekkel foglalkozni, eddig kiképzési felelős voltam az MHSZ-ben, szeretem a természetet — s ezek a dolgok itt nagyon jól együtt vannak. Sajnos objektív okok — a lőtér felújítása miatt — az elmúlt időszakban nem sikerült úgy dolgoznunk, mint szerettük volna, de szerencsére ez az akadály már elhárult, kezdhetjük a munkát.

— Teljesen újjáalakult az MHSZ-vezetőség?

— Nem, marad még régi vezetőségi tag, rajtam kívül is, *Takács Károlyné* személyében. Ez jó, mert ő járatos a feladatok megoldásában, kezdettől fogva önállóan tud majd dolgozni. Új elsősorban az elnök, *Molnár Ádám* főmérnök, *Katics Ernő*, a tartalékos tiszti szakosztály vezetőjeként. A kiképzési felelős személye körül még viták vannak, de remélhetőleg hamarosan sikerül megállapodni.

— Milyen elképzelései vannak a közeli és távoli jövőre egyaránt?

— Most az első számú feladatunk: egy stabil, kb. 40 fős klubot akarunk kialakítani, ez a szám arányos lenne a vállalati létszámmal. Szeretnénk, ha a lövészeteken és az összetett honvédelmi versenyeken mindig részt tudnánk venni és megfelelő létszámmal képviseltetnénk magunkat. Szervezésben számunkra az összetett verseny jelent nagyobb feladatot, de nagyobb sikert is hoz egy eredményes részvétel. Gond az ifjúság és a nők részvétele ezeken a rendezvényeken, szeretnénk közülük minél többet rávenni a mozgás, a sportolás eme formájára. Reméljük, a személyes elbeszélgetések, az agitációnk eredményes lesz. A továbbiakban szeretnénk helyreállítani a kapcsolatot a Bártfa utcai iskolával. Ez két célból is fontos. Az iskola részére a honvédelmi nevelésben tudunk segítséget adni, a mi lövészklubunkba pedig az úttörő korosztály sportolóit az iskolából toborozzuk. Távlati terveink között szerepel az MHSZ-klubhelyiség rendbehozatala, hogy a kialakuló aktív klubéletnek helye legyen.

Azért beszélek távlati dologról, mert a jelenlegi gazdasági helyzetben másra kell elsősorban a vállalat erőit koncentrálni, ezzel tisztában vagyunk, és indokolatlan követeléseket nem akarunk támasztani. A városi bizottság értékelése szerint jelenleg az MHSZ-szervezetek rangsorában eléggé hátul állunk. Szeretnénk legalább az első tízbe bekerülni, és erre reális lehetőséget látunk.

A közeli és távoli tervek megvalósítását lapunk hasábjain is figyelemmel kísérhetik vállalatunk dolgozói. Miként a múltban is tettük, rendszeresen beszámolunk az MHSZ-szervezet munkájáról.

Szakácsné Plasz Mária

Ünnepi könyvhét, 1983

Május 27-től június 4-ig tart az idei ünnepi könyvhét. Az elmúlt évekhez hasonlóan, ilyenkor a KIADÓ különlegességnek számító könyveket is megjelentet.

A Magvető Kiadó hosszú esztendők óta visszatérő antológiái: a Szép versek, a Körkép és a Rivalda. Mindhárom címben szerepel egy évszám is: a versgyűjtemény mindig az előző naptári évre utal (hiszen valóban a tavaly publikált művekből szemelget) a novellaskötet a kiadás esztendejével jelzi az újdonságát (tehát nem az első megjelenést, hanem a megszerkesztett kötetegészt tartja fontosnak). A „Szép" drámák „Körképe" pedig gyakorlatilag kivétel nélkül csakis a bemutatott darabokból válogat. Külön öröm a könyvgyűjtőknek, hogy mindhárom kiadvány az ünnepi könyvhéten féláron kapható.

Az ünnepi könyvhét egyik érdekessége lesz Moldova György: Napló c. könyve, (Csegevár történetéről ír benne az író). Továbbá meg fog jelenni: Tatay Sándor: Meglepetéseim c. könyve (1–2. köt.), Dsida Jenő: Összegyűjtött versei – műfordításai. Köpeczi Béla: Műveltség és minőség, Szentgyörgyi Albert: Válogatott tanulmányaiban igen hasznos gondolatot fejteget. A világjáró sorozatban most fog megjelenni Bozó: Taxival Madagaszkáron című igen érdekes kalandos útikönyve.

Mindenkinek ajánlatos a Szabadidő könyv. A szabad idő hasznos eltöltéséről, hobbiról mindenki talál benne érdekességet, – hasznos tudnivalókat, tanácsokat közöl.

A bemutatott könyveken kívül, – a világirodalom jeles képviselőitől is – és természetesen még sok érdekes könyv között válogathatnak az érdeklődők.

Továbbra is forduljanak bizalommal az üzemi könyvterjesztőhöz, hogy igényeiket a lehetőség szerint ki tudjuk elégíteni.

Szőke Jánosné

Megemlékezés Pécsett

Palesztinok

A Magyarországon tanuló palesztin diákok otthonuktól távol sem feledkeztek meg hazájuk nagy ünnepeiről: a Palesztin Forradalom 18. évfordulójáról és a Palesztin Föld napjáról. A megemlékezésre a Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Karának kollégiumában került sor, 1983. április 23-án, 18 órakor.

Az érdeklődőket a rendezőség tagjai fogadták, ebben az idegennek tűnő, szeretetben gazdag világban. Először a kiállítás megtekintésére került sor. A jelenlevők megismerkedhettek a palesztin nép építészetével, népviseletével, szokásaival és a háború borzalmaival. Ezután a meghívott vendégek részt vettek a fogadáson. A kezdeti zavaron egy palesztin diák segítette át az asztalnál ülő vendégeket. — Igyunk a palesztin—magyar barátságra! — Bár ezek a szavak akadozva, kissé érthetetlenül „láttak napvilágot", mégis feloldották a jelenlevők zavarát és ami ennél is fontosabb, őszinték, szívhez szólóak voltak.

A fogadás derűs légkörben zajlott le és kiváló lehetőséget nyújtott barátságok szövődésére is. Ezt követte a Magyarországon tanuló külföldi diákok színes műsora.

A külföldi felelősök rávilágítottak a palesztin forradalom jelentőségére, tolmácsolták reményeiket a magyar—palesztin barátság elmélyülésével kapcsolatban. Ezt tréfás jelenetek és amatőr együttesek vidám műsorai követték. A férfinézők érdeklődését egy ötödéves orvostanhallgató-lány hastánca vívta ki. A táncosnő szenvedélye magával ragadta a nézőket. Nem maradt el a taps és az éljenzés sem. Amatőr zenei együttesek is nagymértékben gazdagították a programot. Az amatőr színpad tagjai is mindent megtettek a jó hangulat fokozása érdekében. A műsor nemcsak szórakoztatott, a magyar nézők ismereteit nagymértékben bővítette is. Megismerhettük és megszerethettük a palesztin népet néhány hazánkban tanuló fián keresztül.

A műsor rövid szüneteiben a magyar résztvevőkhöz intézett kérdésekkel fokozták az amúgy is jó hangulatot. Pl.: Mikor lehet egy mohamedán vallású férfinak több felesége? Itt négy okot kellett felsorolni. 1. Ha felesége betegsége miatt nem tud gyereket szülni. 2. A háború idején sok férfi meghalt, több lett a nő. 3. Ha mindegyiket ugyanúgy szereti. 4. Ha mindehhez van anyagi fedezet.

Mindezt azért írtam le, mert a magyar férfiak gyakran szokták irigyelni a mohamedán vallású férfitársaikat. A helyesen válaszoló nézők jutalma egy palesztin zászló volt.

Miután a nézők kitapsolták és kinevették magukat, sor került a megemlékezés szomorú oldalára is. Filmvetítés következett. A bejrúti bombázás alatt az orvosok és ápolók áldozatkész munkáját mutatta be, szemtől-szembe a háború borzalmaival. Vér, könnyek, halál. A menekülttáborok élete. Ha ugyan nevezhetjük életnek az ottani szenvedést... Sebesültek, nyomorékok, haldoklók. Az áldozatok nagy része mindenről semmit sem tehet, gyerekek, nők, öregek. Elpusztított otthonok, szétdúlt családok. Az orvosok és az ápolók mindent megtettek azért, hogy megmentsék azt, aki még menthető. Az emberi életet. Sajnos mindenhová nem juthattak el. Reméljük a bejrúti bombázás hamarosan csak rossz emlék lesz, melyet elhomályosít egy békés jövő.

Amikor kivilágosodott, a nézők néhány percig szótlanul ültek. Nem tudtak szabadulni az előttük lejátszódó borzalmaktól. A rendezők mindent megtettek, hogy feloldják a dermedt hangulatot. A lehangolt közönséget a társalgóba küldték, hogy kiüríthessék a termet a diszkóhoz. A társalgóban a jó hangulat kezdett visszatérni, bár a jelenlevők sosem fogják elfelejteni a látottakat. A megemlékezés diszkóval zárult. A vállalkozó szellemű vendégek a hastáncot gyakorolták.

Már elmúlt néhány hét a megemlékezés óta. Sosem fogom elfelejteni a palesztin diákot, aki a magyar—palesztin barátságra emelte poharát. Talán egyszer majd arra is poharat emelhetünk, hogy az egész világon béke lesz. Kihalnak az ellentétek, az egész világ szabad és boldog lesz.

Székelyi Ildikó

Nőknek – erről, arról

Legutóbb a főzésről írtunk. Most néhány szó essék arról, hogy miből — mennyit? A kezdő háziasszony bizony eleinte két személyre is annyi ételt készít, ami ötnek is elég lenne.

Kezdjük a legegyszerűbbnél, a rántásnál. A rántáshoz két személyre két leveseskanál lisztet és ugyanannyi zsírt használjunk. A legtöbb tojásos ételnél személyenként egy tojást számítsunk.

Ha valaki tésztagyúrásra szánja magát, akkor a fejadag személyenként 15 dkg liszt. Rizsből személyenként 8 dekát, száraz babból, borsóból, lencséből személyenként 15 dekát vehetünk. Tejföllel ízesített főzelékhez, vagy leveshez kétszemélyenként egy evőkanál tejfölt tegyünk.

Egy kis rántani való csirke két személyre elegendő, a nagyobb sütni, vagy pörköltnek való csirkéből — ha nagyon ügyesen osztjuk be — két étkezésre telik, mégpedig úgy, hogy felébe vágjuk a mellet, kettőbe a combot és a szárnyat, kettőbe a hátát, máját, zúzát.

Ha tarját sütünk, személyenként két-két szeletet vegyünk és ugyanígy két-két szelet kell bécsihez, vagy a hirtelen sült húshoz. Persze, lehet egy-egy szeletet csinálni, de akkor a jó étvágyúak éhesek maradnak.

Egy kiló sült húst két személy takarékosan, háromszorra fogyaszthat el.

Két főre levesnek fél kiló marhahúst vegyünk és külön egy kis csontot; pörköltnek, vagdalt húsnak 30—40 dkg elég.

Ha már kissé gyakorlottabbak vagyunk a főzésben, nem kell — és nem is lehet — állandóan méricskélni. De tudnunk kell, hogy

egy diónyi zsír kb. 3 dkg,

egy db kockacukor kb. 6 gramm,

egy púpozott kanálnyi cukor 20 gramm,

egy csapott kanál liszt, v. cukor 10 gramm,

egy evőkanál folyadék 16 gramm,

egy tojásnyi zsír pedig 8 dkg.

*

Tegyünk a sótartóba pár szem rizst, nem nedvesedik meg a só. Különösen a víz mellett élőknek ajánljuk.

A sült, vagy főtt ételek finomabbak, ha felerészben olajjal, felerészben vajjal készítjük.

Ha a pecsenye leve leég, néhány karikára vágott burgonyát tegyünk bele, amely az égett ízt magába veszi.

Ha a hús sütés közben nem puhul elég gyorsan, egy-két kanál ecettel — borral — locsoljuk meg.

A zöldpetrezselymet csak akkor tegyük az ételbe, ha az már teljesen elkészült, mert főzés közben C-vitamintartalma csökken.

Minden főzelék értékét emeli, ha csontlével, vagy füstölthúslével főzzük. Gyorsabb és egyszerűbb, ha húsleveskockát, vagy kivonatot használunk.

A vöröshagymát csak üvegesre pirítsuk, mert a túlpirított hagyma gyomorégést okozhat és nehezen emészthető. A fokhagymát nyersen tegyük a forrásban levő ételhez, így kellemesebb ízű lesz az ét el.

Csontváry-múzeum

Értékes és szép képgyűjteményt láthatnak az érdeklődők az ismét megnyílt Csontváry-tárlaton. A bemutatót dolgozóink figyelmébe ajánljuk.

Keresztrejtvény

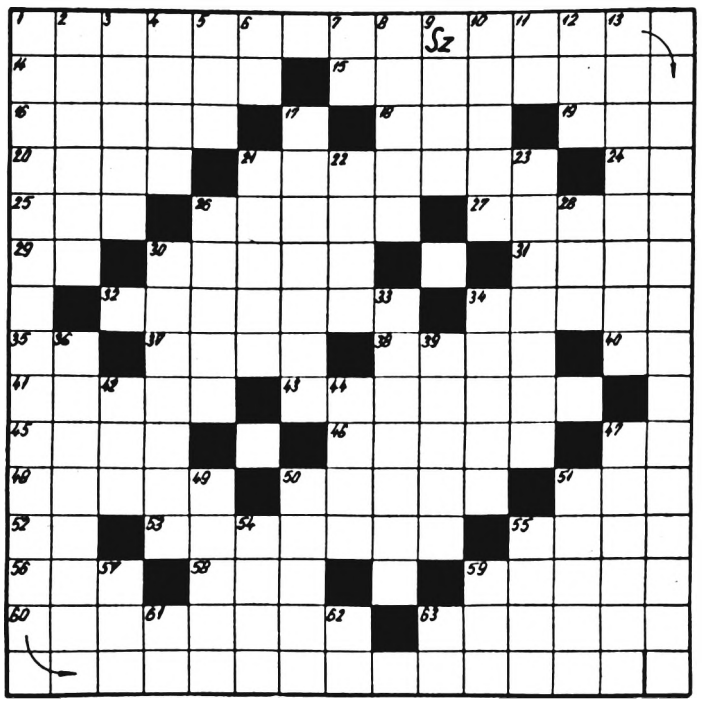

Vízszintes: 1. Idézet Kaffka Margit egyik írásából (zárt betűk: Y, Y, Z, N). 14. Becézett Zoltán. 15. Szörényi Levente együttese. 16. Társaságában. 18. Maga előtt taszít. 19. Az emberi élet tartalma; életkor. 20. Olasz város. 21. Hegység Jugoszláviában. 24. Névelő. 25. CJŐ. 26. Könnyű, vékony fal. 27. Lenin-békedíjas guineai politikus. 29. Tiltószó. 30. ... adta (enyhe szitkozódás). 31. Gil... (Lesage regénye). 32. A gerincesek egyik osztálya. 34. ... Ausztrália — Dél-Ausztrália. 35. Lantán vegyjele. 37. Erősen szembeötlik rajta. 38. Nagyon keveset. 40. Távirati Ő. 41. Építész, festő (Aladár; 1868—1932). 43. Az az erő, amely a testeket összetartja. 45. Takarékos nép. 46. Norvég király volt. 47. Kiejtett betű. 48. Lopja a ... (nem csinál semmit). 50. A mongol országgyűlés. 51. Ilyen hamar? 52. Kiejtett betű. 53. Régi magyar méltóság. 55. A virág lakhelye. 56. Magyar Szabvány röv. 58. Kis csapategység. 59. Palotai ... (írónő). 60. Japán film címe. 63. Természetesen.

Függőleges: 1. Arany László írja egyik versében (zárt betűk: A, A, D). 2. ... Vremja (szovjet hetilap). 3. Karjaiban tartó. 4. Az egyik szín. 5. Ha megy, szaporodik utána a barázda. 6. A gallium vegyjele. 7. Kiejtett zenei hang. 8. Lengyel folyó. 9. Előkelősködő ember. 10. Kovadarab a földtörténeti harmadkorból. 11. Riga egynemű betűi. 12. Ahol... (ahol csak hozzájut). 13. Munkáját befagyott tavon végzi. 17. Letakar. 21. Tintafoltot eltüntet. 22. Peru fővárosa. 23. Lapos, talpnélküli szán. 26. Erdélyi fejedelem volt. 28. ULU. 30. Jó... (ízletes ennivalók). 33. Nehezen olvasható kézírás. 34. Tisztítószer. 36. Az USA egyik állama és folyója. 39. Otthonunknak ad méltó keretet. 42. Kip... 44. A hegedű része névelővel. 47. IV. Henriknek megért egy misét. 49. A fej hátsó része. 50. Biztatás a mérkőzésen. 51. Szinyei ... Pál. 54. Ezen a napon szintén. 55. Bársonyfajta. 57. ZRZ. 59. Részben beér! 61. Oda-vissza: női név. 61. Mutató szócska. 63. Fél perc!

Beküldendő a vízszintes 1. és függőleges 1. sorok helyes megfejtése, június 10-ig. A helyes megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Előző havi számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: *„Csatát csak az veszíthet, akinek van bátorsága elmenni a csatába."* Könyvjutalmat nyert: *Jancsi Józsefné*, Pécs.

A keresztrejtvényt Biczó Dezső készítette.

Anyák napján

„Odakünn már tavasz készül,
de még csípős, friss a szél.
Kályha mellett, a zsámolyon
Édesanyám üldögél.
Üldögélget, bóbiskolgat,
sokat fáradt, dolgozott,
ölében még a kabátom,
amit imént foltozott.
Oly jó lenne ölbe kapni,
ágyba tenni gyöngéden,
szép mesével altatgatni,
ahogy ő tette régen."

Az előző évekhez hasonlóan, az idén ismét megemlékeztek óvodásaink az édesanyákról, nagymamákról az óvoda minden csoportjában. Erre az ünnepre semmennyi szép szó, semennyi festék nem elég, hiszen azt szavakkal ki sem lehet fejezni, hogy mennyire szeretjük édesanyánkat, nagymamánkat. Ezen a napon valamennyi anyát ünnepeljük.

A óvónénik irányításával, segítségével rövid anyáknapi köszöntőt adtak elő a jelenlévő édesanyák és nagymamák részére. A gyerekek kipirult arccal, nagy-nagy izgalommal készültek erre a bensőséges ünnepre. Köszöntötték az édesanyákat, nagymamákat, akik oly nagy szeretettel gondozzák, őrzik gyermekeiket, és mind azt kívánja, hogy kisfia, kisleánya élete szebb, jobb legyen, mint gyermekkorukban a sajátjuk volt. A gyerekek nagy-nagy szeretetüket ezen a napon énekkel, dallal, vidám tánccal, játékkal mutatták ki. A megemlékezés végén általuk készített ajándékokkal, virágokkal köszöntötték a szerető édesanyákat, nagymamákat.

Szabóné Neubauer Szilvia

SPORT

IX. pécsi ifjúsági tömegsportnapok

A Városi KISZ Bizottság, a Városi Testnevelési és Sportfelügyelőség és az MHSZ Pécs városi Vezetősége rendezésében 1983. április 23-án, 24-én és május 7-én került sor a *IX. pécsi ifjúsági tömegsportnapokra.* A résztvevő csapatok száma bebizonyította, hogy a dolgozó fiatalok szívesen mérik össze erejüket különböző sportágakban és ügyességi versenyek alkalmával, ha van rá lehetőség.

A PEAC, a PVSK, a Spartacus és a Kesztyűgyár pályája adott helyet a mérkőzéseknek. Az időjárás is biztatta a sportolni vágyó fiatalokat. Napfényben zajlottak le a mérkőzések és a túra is.

A verseny szervezőihez 99 csapat juttatta el nevezését. Sorsolással döntötték el a mérkőzések sorrendjét. Április 23-án a csapatok az elődöntőbe jutásért vívták küzdelmüket.

13 órakor kezdődött az előselejtező. Először tájékoztatták a csapatokat a sorsolás eredményéről. Négy helyszínen zajlottak a mérkőzések. Hatalmas küzdelem vette kezdetét. Minden csapat teljes erőbedobással harcolt a továbbjutásért. A 2x15 perces játékidő alatt meggyőződhettünk arról, hogy a csapatok jól felkészültek a mérkőzésre. Láthattunk nagy gólokat, csodálatos adogatásokat, helyzeteket. Egy-két mérkőzésen a csapatok hétméteresek rúgásával döntötték el a továbbjutást. Izgalmasan alakult a döntőbe jutásért folytatott küzdelem. Végül is hosszas küzdelem után megszülettek az eredmények.

Április 24-én 9 órakor folytatódott tovább a versengés. A továbbjutott csapatok mérték össze erejüket. Igen különös helyzet alakult ki. A sorsolás szeszélye révén 3—3 győztes meccs után a Dohánygyár I-es és II-es labdarúgócsapata egymás ellen harcolt. A „testvérháborúban" végül is a Dohánygyár I-es csapata aratott győzelmet és ezzel bejutott a döntőbe, ahol három csapat döntötte el a helyezések sorrendjét.

A döntő mérkőzései:

I. Dohánygyár I.—BÉV 1-1;

II. BÉV—Baranyaker, Baranyaker győzelem;

III. Baranyaker—Dohánygyár I. 4-1.

Így a férfi labdarúgást a Baranyaker nyerte, II. lett a BÉV, III. a Dohánygyár I. sz. csapata és IV. helyezést ért el a Dohánygyár II. sz. csapata.

A Dohánygyár a döntő utolsó mérkőzésére nem tudta átmenteni jó formáját. Ennek ellenére nagyon szép eredmény az, hogy a 46 férfi focicsapat közül a két dohánygyári csapat a III., illetve IV. helyezést érte el.

A nők sem maradtak el a férfiaktól a labdarúgásban, ami a színvonalat illeti. Talán, ha több lehetőség lenne, a nők is számot adhatnának labdarúgási készségükről.

A női foci eredménye:

I. Sopiana,
II. Staller Dohánygyár,
III. Kesztyűs Szövetkezet,
IV. 508-as Ipari Iskola.

Ugyanígy a kézilabda-mérkőzések alkalmával is láthattunk nagy helyzeteket, dobásokat, védéseket.

Sportágankénti első helyezett csapatok oklevelet és vásárlási utalványt kaptak, a II. és III. helyezett csapatok oklevél-díjazásban részesültek. De itt nem a jutalmakért folyt az izgalmas küzdelem, hanem a győzelemért.

Nem szabad megfeledkeznünk az összetett versenyről sem. Ide azokat a csapatokat sorolhatjuk, akik részt vettek a labdajátékokban és a túrán is. A túrára 1983. május 7-én került sor. A rajt Égervölgyben volt, a cél a Mandulás. 10—12 km-es táv állt a versenyzők előtt és még ügyességi és fejtörő feladatok is vártak rájuk. Kézigránátdobás, politikai és sporttotó-, térképismeretükről kellett bizonyságot tenniük, és végül ismét egy ügyességi feladat: rúdmászás.

A hosszú távon a részt vevő csapatok bizonyságot tettek ügyességükről és jó gondolkodókészségükről. Különös végeredmény született: I. helyre két csapat került, ugyanis mindkettő ugyanannyi pontot szerzett. Nézzük, hogy is alakultak az eredmények, 13 csapat közül melyik 4 csapat érte el a legjobb eredményt:

I. BMRFK—Nádor = holtverseny,

III. 508-as Ipari Szakmunkástanuló Int.,

IV. BÉV.

Az összetett verseny eredményei pontozásos alapon születtek. Sportágankénti határozták meg az elért helyezések pontszámát.

Az összetett verseny végeredménye:

I. BÉV, 64 pont;

II. 508. Ipari tanuló Szakm. Int., 60 pont;

III. Nádor, 45 pont;

IV. B. m. Rendőr-főkapitányság, 21 pont;

V. Hunor, 20 pont;

VI. Komarov Gimnázium, 4 pont.

A IX. pécsi ifjúsági tömegsportnapokon a rendező szerveknek köszönhetően a dolgozó fiatalok lehetőséget kaptak arra, hogy különböző sportágakban, ügyességi versenyek alkalmával mérik össze erejüket. Talán, ha több lehetőség lenne, akkor nem néptelenednének el a sportpályák.

Reméljük, hogy ez évben még, és a következő években is a méltó folytatás nem fog elmaradni.

Székelyi Ildikó —

Marton László

Hírek

1983. május 9-én megkezdődött vállalatunknál a pénzügyigazdasági ellenőrzés, 1981—82. évi munkánkat vizsgálják a PM Ellenőrzési Főigazgatóság munkatársai. Az ellenőrzés célja az okmányfegyelem betartásán túl a gazdaságosság, az anyag- és energiatakarékosság, az importhelyettesítés vizsgálata is.

*

Sikeres taggyűlést tartott április 27-én a III. sz. KISZ-alapszervezet. Az aktuális kérdések megvitatása és a hagyományos szellemi totó kitöltése után Nagy László tmk-üzemvezető diaképekkel illusztrált előadását kísérték figyelemmel a KISZ-tagok, mely Hamburgról szólt.

*

A Tyereskova szocialista brigád a sörgyári Táncsics Mihály szocialista brigád meghívására május 5-én látogatást tett a Sörgyárban. A két brigád megállapodott abban, hogy a kapcsolatot a jövőben továbbra is fenntartják és közös rendezvényeken és kirándulásokon vesznek részt.

*

Kitűnő eredménnyel fejezte be a könyvtárosi tanfolyamot Szentmártoni Jánosné, a szakszervezet könyvtárosa. A könyvtár átvétele után rövid idő múlva megkezdődhet a kölcsönzés.

*

Az üdülési bizottság döntött a szakszervezeti beutalójegyek és az ábrahámhegyi üdülésben. A külföldi csereüdülések ügyében a szükséges engedélyek után történik végleges döntés, a következő számunkban részletes tájékoztatást adunk.

*

Az I. sz. KISZ-alapszervezet ápr. 28-án tartotta taggyűlését. Egyebek mellett a lakásgazdálkodás új szabályairól tartott tájékoztatót dr. Simon Gyuláné igazgatási és jogi osztályvezető, majd az ezzel kapcsolatos kérdésekre adott választ.